

Propedeutyka Medycyny Uzależnień

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-Dentystyczny
Dyscyplina wiodąca (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Nauki medyczne
Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia (I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się (egzamin/zaliczenie)	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e (oraz adres/y jednostki/jednostek)	Katedra i Klinika Psychiatryczna WUM ul. Nowowiejska 27, 00-665 Warszawa, tel. +48 22 825 12 36 fax +48 22 825 13 15 e-mail: www.psych.waw.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Marcin Wojnar
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. n. med. Marcin Wojnar, marcin.wojnar@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	mgr Małgorzata Abramowska, malgorzata.abramowska@wum.edu.pl; 22 116 53 43
Prowadzący zajęcia	mgr Małgorzata Abramowska, e-mail: malgorzata.abramowska@wum.edu.pl doc dr n. med. Andrzej Jakubczyk, e-mail: ajakubczyk@wum.edu.pl doc dr n. med. Anna Klimkiewicz, e-mail: anna.klimkiewicz@wum.edu.pl doc dr n. med. Maciej Kopera, e-mail: maciej.kopera@wum.edu.pl dr n. med. Anna Mach, e-mail: anna.mach@wum.edu.pl dr n. med. Dariusz Maciej Mysza, e-mail: maciek@wum.edu.pl dr n. med. Anna Wnorowska, e-mail: a.wnorowska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, I semestr	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		0	0
seminarium (S)		15	0,6
ćwiczenia (C)		10	0,4
e-learning (e-L)		0	
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej etiologii, profilaktyki i terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych
C2	Przygotowanie do umiejętności rozwiązywania problemów pojawiających się w pracy z pacjentami uzależnionymi i współuzależnionymi

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie
---	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W2.	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i przemoc w wybranych instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza i lekarza dentysty w jej rozpoznawaniu
D.W10.	mechanizmy uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz cele i sposoby leczenia
D.W11.	zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu
D.W15.	prawa pacjenta
E.W8.	objawy wirusowego zapalenia wątroby, zakażenia wirusem HIV i zespołu nabytego upośledzenia odporności (AIDS) w chorobach zakaźnych i pasożytniczych
E.W11.	wpływ odżywiania i uzależnień kobiety w ciąży na rozwój płodu

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1.	uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych
D.U2.	dostrzegać i właściwie reagować na oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych
D.U4.	budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia
D. U5.	podejmować działania zmierzające do poprawy jakości życia pacjenta i zapobiegania pogorszeniu się jej w przyszłości
D.U7.	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio reagować
D.U12.	przestrzegać praw pacjenta
E.U6.	planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi
E.U17.	rozpoznawać choroby związane z nałogiem palenia tytoniu, alkoholizmem i innymi uzależnieniami

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	skalę zjawiska uzależnień i dynamikę zmian epidemiologicznych
W2	uzależnienia behawioralne
W3	współuzależnienie i problemy z niego wynikające
W4	rolę lekarza w profilaktyce uzależnień
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	rozpoznawać uzależnienie i współuzależnienie
U2	reagować na ryzykowne zachowania pacjenta
U3	wskazać miejsca gdzie pacjent może się zwrócić po profesjonalną pomoc
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	odmówienia przyjęcia substancji psychoaktywnej, wie, gdzie zwrócić się o pomoc i wsparcie w przypadku problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi
K2	rozpoznania własnych ograniczeń, oceny własnych deficytów i potrzeb edukacyjnych
K3	współpracy w zespole profesjonalistów, w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
K4	wdrażania zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia
K5	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	Seminarium 1: Medyczne aspekty uzależnienia od alkoholu Epidemiologia uzależnienia od alkoholu, motywy używania alkoholu, definicje pojęć: picie ryzykowne, picie szkodliwe, uzależnienie od alkoholu, szkody związane z używaniem alkoholu: somatyczne, psychologiczne, społeczne, podstawowe zasady terapii uzależnienia od alkoholu, wysokofunkcjonujący alkoholicy (HFA)	D.W10., D.W2., D.W15., W1, U1
	Seminarium 2: Uzależnienie od narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych	D.W10., D.W2., D.W15., W1, U2

	Czynniki ryzyka rozwoju uzależnień od substancji: społeczne, psychologiczne, genetyczne, biologiczne, patofizjologia uzależnień, rozpoznawanie uzależnień: kryteria diagnostyczne w oparciu o klasyfikację ICD 10; modele używania szkodliwego i ryzykownego, potencjał uzależniający substancji psychoaktywnych, uzależnienie fizyczne i psychiczne od substancji psychoaktywnych, grupy substancji psychoaktywnych opioidy, kanabinoidy, halucynogeny, stymulanty, benzodiazepiny, nowe substancje psychoaktywne („dopalacze”) – działanie, zespoły abstynencyjne, podstawy leczenia uzależnień Seminarium 3: Uzależnienia behawioralne Definicja uzależnień behawioralnych, diagnozowanie, czynniki ryzyka rozwoju uzależnień behawioralnych, omówienie najczęstszych uzależnień behawioralnych: hazard patologiczny; uzależnienie od zakupów; uzależnienie od nowych technologii: smartfon, Internet, gry; uzależnienie od pracy, strategie leczenia uzależnień behawioralnych Seminarium 4: Zaburzenia odżywiania. Funkcje biologiczne, psychospołeczne i kulturowe odżywiania się, regulacja pobierania pokarmu, rodzaje zaburzeń odżywiania, zaburzenia odżywiania a uzależnienia (podobieństwa, różnice, uzależnienia współistniejące)	D.W10., W2, W4, U3 E.W11., D.W11., W4, U2
Ćwiczenia	Ćwiczenie 1: Identyfikacja osób używających substancje psychoaktywne i znaczenie wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych Ćwiczenie 2: Pomoc osobom uzależnionym i możliwości terapii uzależnień – krótkie interwencje terapeutyczne, wywiad motywacyjny, kierowanie do specjalistycznych ośrodków terapeutycznych. Poziomy terapii – detoksykacja, intensywne programy terapeutyczne, zapobieganie nawrotom. Omówienie dostępności leczenia w Polsce, organizacje samopomocowe i inne formy pomocy Ćwiczenie 3: Organizacja profilaktyki uzależnień, główne założenia programów profilaktycznych i zasadnicze strategie tych programów. Ćwiczenie 4: Współuzależnienie i pomoc rodzinom osób uzależnionych; spotkania z członkami ruchu AA, NA, Al-Anon. Problemy dzieci osób uzależnionych – konsekwencje rozwojowe i psychologiczne, dorosłe dzieci alkoholików (DDA). Ćwiczenie 5: Zapobieganie następstwom zdrowotnym – profilaktyka zakażenia HIV, HCV, HBV; FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy); przemoc fizyczna i psychiczna.	E.U17., D.U4., W4, U1, U2 D.U2., D.U1., D.U5., D.U12., K3, K4, K5, W4, U2, U3 D.U2., K1, K2, W4, U3 D.U7., D.U1., K2, W3, U1 E.W8., E.U17., D.U7, E.U6., W4, U2

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Psychiatria. Gałęcki P. Szulc A Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
2. Psychiatria Skrypt dla studentów. Oficyna Wydawnicza Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego 2015

Uzupełniająca

1. Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane przyjmowaniem substancji psychoaktywnych. K. Steinbarth-Chmielewska, H. Baran-Furga Centrum Psychologicznej Pomocy Rodzinie, Warszawa 2004
2. Nauka o uzależnieniach C. K. Erickson „ Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego 2010
3. Narkotyki R. Philips „ Wydawnictwo Medycyna Praktyczna Kraków 1997

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W10., D.W2., D.W15., W1-4	Test – 30 pytań zamkniętych, jednokrotnego wyboru	>60% prawidłowych odpowiedzi Zaliczenie bez oceny
D.W11., E.W11., E.W8., W1-4	Ustne sprawdzenie przygotowania do każdego seminarium	Aktywny udział w seminariach
D.U1., D.U2., D.U4., D.U5., D.7U., D.U12., E.U6., E.U17., U1-3	Ustne sprawdzenie przygotowania do każdego ćwiczenia	Aktywny udział w ćwiczeniach
K1-K5	Obserwacja zachowania studenta	Posługiwanie się opisanymi kompetencjami

9. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Regulamin zajęć:

1. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.
2. Wszystkie nieobecności należy usprawiedliwiać, a ustalenie sposobu, formy i terminu ich odrabiania należy uzgodnić z osobą odpowiedzialną za dydaktykę.
3. Spóźnienia przekraczające 15 minut będą traktowane jak nieobecność.
4. Przeniesienie do innej grupy dziekańskiej jest możliwe, jeśli pozwala na to liczba studentów w danej grupie.
5. Sprawdzenie stopnia opanowania materiału odbywa się w czasie każdego zajęć i jest warunkiem zaliczenia.

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę – mgr Małgorzata Abramowska, e-mail: malgorzata.abramowska@wum.edu.pl; 22 116 53 43
Możliwość udziału w pracach Studenckiego Psychiatrycznego Koła Naukowego – Opiekun Koła Naukowego - dr n. med. Dariusz Maciej Myszka, e-mail: maciej.myszka@wum.edu.pl
Katedra i Klinika Psychiatryczna WUM www.psych.waw.pl